

Lublin, 28 marca 2024

Prof. dr hab. Marcin Arciszewski
Katedra Anatomii i Histologii Zwierząt
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

OCENA

dokumentacji osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny dr n. wet. Tomasza Szary, w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Podstawę formalną niniejszej opinii jest pismo Przewodniczącego Rady Dyscypliny Weterynaria SGGW w Warszawie z dn. 8 stycznia 2023 roku informujące o powołaniu mnie, na podstawie decyzji RDN i uchwały w/w Rady Dyscypliny, na recenzenta komisji w postępowaniu o nadanie dr n. wet. Tomaszowi Szarze stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk weterynaryjnych w dyscyplinie weterynaria.

Ocena formalna

Pierwotnie, dokumenty przesłane listownie przez Przewodniczącego Rady Dyscypliny Weterynaria SGGW w Warszawie obejmowały:

- 1) Papierowa wersję załącznika nr 3 do wniosku w postaci Autoreferatu (sporządzony w języku polskim)
- 2) Załącznik nr 4 do wniosku w postaci analizy bibliometrycznej publikacji naukowych dr Tomasza Szary, sporządzony przez Bibliotekę Główną SGGW w Warszawie,

Po uzupełnieniu w dniu 5 lutego 2024 dostarczone zostały:

- 1) Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora.
- 2) Pisemne wersje oświadczeń współautorów osiągnięcia naukowego
- 3) Pisemne wersje potwierdzające prowadzenie badań naukowych w innych ośrodkach naukowych

W dniu 26 lutego 2024 wystąpiłem o ponowne przesłanie załącznika numer 4 przygotowanego zgodnie z wytycznymi RDN i taki załącznik w dniu 05 marca 2024 roku otrzymałem. Jednak biorąc pod uwagę

stanowisko działu prawnego RDN, taka całościowa ocena formalna wniosku jest pozbawiona sensu, gdyż jak się okazuje wzory dokumentów zamieszczonych na stronie RDN nie są dla kandydatów w żaden sposób wiążące. Reasumując, niedbale sporządzony i mało przejrzysty wniosek jest zawsze wnioskiem, który należy rozpatrzyć.

Dlatego też nie pozostaje nic innego jak podeprzeć się zapisami ustawowymi, precyzującymi warunki konieczne do spełnienia w celu uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

- 1) **Pierwszym** z warunków, zgodnie z art. 219.1 Ustawy, jest posiadanie stopnia doktora. Rzeczywiście Kandydat przedstawił dokument potwierdzający uzyskanie 28 września 1999 roku takiego stopnia na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Badanie gęstości tkanki kostnej na przykładzie metapodiów żubra (*Bison bonasus L.*) w wieku pozapłodowym.”. Choć to nie podlega ocenie z punktu widzenia Ustawy warto w tym miejscu zatrzymać się i scharakteryzować profil naukowy Kandydata. Dr Szara jest współautorem 30 prac naukowych (26 po wyłączeniu prac stanowiących osiągnięcie) o sumarycznej wartości IF 42.295 (33,921 analogicznie jak powyżej). Być może nie jest to najbardziej intensywna aktywność naukowa, szczególnie, że w dominującej większości wspomnianych publikacji dr Szara nie jest ani pierwszym autorem ani autorem korespondencyjnym. Dlatego warto spojrzeć na wskaźniki cytowań i indeks Hirscha Kandydata, które odpowiednio wynoszą 54 (bez autocytowań) i 5. Znowu, nie są to wprawdzie imponujące wskaźniki, ale dokumentują jakąś rozpoznawalność aktywności naukowej Kandydata na arenie międzynarodowej.
- 2) **Drugim** i jednocześnie najważniejszym warunkiem do uzyskania stopnia doktora habilitowanego jest „posiadanie w dorobku osiągnięcia naukowego (...), stanowiącego znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny” w tym przypadku weterynaria. Wskazane przez dr Szarę osiągnięcie opatrzone wspólnym tytułem „Ocena dymorfizmu płciowego wybranych gatunków ptaków za pomocą różnych metod morfometrycznych” to cykl czterech artykułów z listy JCR (posiadających IF) opublikowanych w latach 2022-2023. W publikacji numer 2, 3 i 4 udział dr Szary w ich powstanie jest niezaprzeczalnie dominujący (co potwierdzają także oświadczenia współautorów). Jednak w publikacji numer 1 (BMC Zoology) dr Szara nie jest ani pierwszym autorem, nie uczestniczył w konceptualizacji i metodologii, ani co najważniejsze nie brał udziału w obliczeniach statystycznych, co bardzo mocno redukuje Jego wkład. Kandydat jest wprawdzie autorem korespondencyjnym (i jednocześnie ostatnim autorem) ale zwyczajowo takie miejsce przynależy senior autorom o ustalonej pozycji zawodowej (zazwyczaj liderom grup), a nie osobom do takiej pozycji dopiero aspirującym. Rozumiem, że praca ta tematycznie i koncepcyjnie pasuje do pozostałych prac cyklu jednak ze względu na ograniczony udział Kandydata wielce dyskusyjnym

jest, czy powinna być ona uznana za jego osiągnięcie. Koncepcja wszystkich czterech prac polegała na implementacji pomiarów morfometrycznych (opracowanych statystycznie) do różnicowania płci wybranych gatunków ptaków (tradycyjnie uznawanych za trudne w ocenie dymorfizmu płciowego). Pomysł ma swoje uzasadnienie, gdyż zawsze analiza morfometryczna jest ekonomicznie tańsza od kosztownych analiz PCR czy testów ELISA. Jednak powstaje pytanie czy takie pomiary morfologiczne są równie skuteczne jak testy genetyczne czy hormonalne? Mierząc różne fragmenty ciała wybranych gatunków ptaków (czaszki i szerzej głowy, skrzydła, dzioba) Kandydat wykazał, że na tej podstawie jak najbardziej da się odróżnić samca od samicy, co jest już samym w sobie rozwiązaniem przedłożonego problemu naukowego i ustawowym „wkładem w rozwój dyscypliny weterynaria”. Niestety, jest to trochę „pyrrusowe zwycięstwo” bowiem jak sam Kandydat konkluduje okazuje się, że pomiary morfometryczne mają bardzo ograniczone zastosowanie populacyjne, zbyt wiele zmiennych może je zaburzać (warunki bytowania, odżywiania czy technika karmienia potomstwa), niejasne jest ich także wykorzystanie w odniesieniu do osobników rozwijających się. W szerszym kontekście analiza morfometryczna wydaje się być niepraktyczna i mało aplikacyjna do masowego wykorzystania przy seksowaniu ptaków.

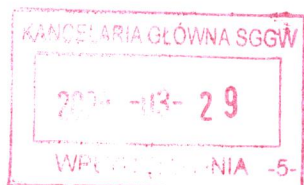
- 3) **Trzeci** z warunków ustawowych odnosi się do aktywności naukowej Kandydata w innych ośrodkach zagranicznych w tym zagranicznych. Biorąc pod uwagę sam skład i afiliację współautorów osiągnięcia (Instambul University czy Harran University, Turcja) nie trudno dostrzec, że ten warunek został spełniony. Pozostałe dokumenty potwierdzające aktywność naukową są dla mnie niejasne. Trzymiesięczny staż naukowy w CMKP w Warszawie odbywał się w jednostce klinicznej a nie naukowej (ponadto brak w deklaracji jakim problemem naukowym zajmował się Kandydat). Dokument z Istambułu jest napisany po turecku, wobec czego nie potrafię go zinterpretować. Jedynie deklaracja z Kijowa nosi znamiona odbycia miesięcznego stażu naukowego.

Konkluzja

W oparciu o przedłożoną powyżej analizę osiągnięcia naukowego dr Szary, będącego podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego stwierdzam, że w stopniu dostatecznym spełnia ono kryteria określone w art. 219 punkt 1.2 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742). Dr Szara spełnia także pozostałe warunki stawiane Kandydatom w w/w akcie prawnym (tj. art. 219. punkt 1.1 i 1.3).

Lublin, 28 marca 2024 r.

RPW/8813/2024 N
Data: 2024-03-29

Sz.P.

Prof. dr hab. Marcin Bańbura

Przewodniczący

Rady Dyscypliny Weterynaria

SGGW w Warszawie

Uprzejmie przesyłam dwa egzemplarze opinii w sprawie nadania dr Tomaszowi Szarze stopnia doktora habilitowanego.

Z poważaniem

**KIEROWNIK KATEDRY
Anatomii i Histologii Zwierząt**

Prof. dr hab. Marcin Arciszewski